

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชนอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ต่อการการปรับปรุงวิธีสรรหากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามโดยก่อนที่ได้ทำการสร้างเครื่องมือได้ศึกษาค้นคว้าจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับเรื่องที่ต้องจะศึกษามาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการจะศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ หัวหน้าครัวเรือน และมีรายชื่อในทะเบียนบ้านเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวนทั้งสิ้น 11,9631 ครัวเรือน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้าครัวเรือนที่มีรายชื่อในทะเบียนบ้านเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ได้จากการคำนวณหาจากสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 727) จำนวน 388 ครัวเรือน ครัวเรือนละ 1 คน จำนวน 388 คน ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดตัวอย่าง และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 หาขนาดตัวอย่าง (Sample Size) จากประชากรเป็นครัวเรือน จำนวน 11,963 ครัวเรือน โดยการคำนวณทางสถิติ (Yamane Taro, 1973 :727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดตัวอย่าง

N = ขนาดประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{11,963}{1 + 11,963(0.05)^2}$$

$$= 387.06$$

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยปรับเศษทศนิยมของกลุ่มตัวอย่างให้เป็นจำนวนเต็ม จาก 387.06 คร่าวเรือน เป็น 388 คร่าวเรือน

ทำการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย และการสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดสัดส่วน โดยจะเลือกหน่วยตัวอย่างตามคร่าวเรือน ในอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 2 คำนวณหาสัดส่วนจำนวนประชากรเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งสัดส่วนให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบล

ที่	ตำบล	จำนวนประชากร (ครัวเรือน)	สัดส่วนครัวเรือน (ร้อยละ)	สัดส่วนตัวอย่าง (ครัวเรือน)
1	สมเด็จ	2,395	20.02	78
2	ศรีสมเด็จ	953	7.97	31
3	หมูม่น	948	7.92	31
4	ผาเสวย	1,543	12.90	31
5	หนองแวง	1,617	13.52	50
6	มหาไชย	1,738	14.53	52
7	แซงบาดาล	1,636	13.68	56
8	ลำห้วยหลวง	1,133	9.47	53
	รวม	11,963	100.00	388

Rajabhat Mahasarakham University

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยจับสลากหมายเลขบ้านในหมู่บ้านในแต่ละตำบลให้ได้หน่วยตัวอย่างตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 2

1.2 หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์

หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) คือ ครัวเรือน ที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน ในอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีหน่วยเป็นครัวเรือน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษา
ครั้งนี้

2.1.2 กำหนดขอบเขตของคำถามให้ครอบคลุมองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงวิธีการสรรหาคำถาม ผู้ใหญ่บ้าน ทั้งนี้ข้อความบางส่วนได้พัฒนาและเพิ่มเติม ข้อคำถามเพื่อความสมบูรณ์ จากแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการปรับปรุงวิธีการสรรหา คำถาม

ผู้ใหญ่วัย 60 ปี กรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย แล้วนำมาเสนอคณะกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและแนะนำให้แก้ไขปรับปรุง

2.1.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษา ที่ ใช้เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

2.2 การทดสอบและการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

2.2.1 ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ และวิจารณ์คำถามแต่ละข้อเพื่อให้ตรงตามเนื้อหา และตรงตามตัวชี้วัดที่ต้องการและครอบคลุมเนื้อหา ก่อนนำมาแก้ไข ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1) นายสัมฤทธิ์ สุขสงค์ วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (สังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา) สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครอง 7 กลุ่มงานปกครองและอำนวยความสะดวก ที่ทำการปกครองจังหวัดกาฬสินธุ์

2) นายสาริต คณาดี วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (สังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา) สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครอง 6(ว) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กลุ่มงานปกครองและอำนวยความสะดวก ที่ทำการปกครองจังหวัดกาฬสินธุ์

3) นายพงษ์ศิลป์ พุทธา วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครอง 7 กลุ่มงานปกครอง และอำนวยความสะดวก ที่ทำการปกครองจังหวัดกาฬสินธุ์

2.2.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบพิจารณาอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์

2.2.3 ตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม ด้วยการนำแบบสอบถามไปทดลอง ใช้กับประชาชนในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพ ดังต่อไปนี้

1) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ t -test

2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้การ วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ข้อคำถาม ทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

2.3.1 ตอนที่ 1 เป็นคำถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และ ระดับการศึกษา จำนวน 5 ข้อ

2.3.2 ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นข้อคำถามให้เลือกตอบ คือความคิดเห็นต่อการปรับปรุงวิธีการสรรหากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มี 8 ข้อ

2.3.3 ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของประชาชนในอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ต่อการปรับปรุงวิธีสรรหากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นข้อคำถามปลายเปิด

2.4 ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจสอบถามหรือเป็นการศึกษาเชิงปริมาณโดยแบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ (Check list) ที่กำหนดคำตอบไว้หลายคำตอบ ให้ผู้ตอบเลือกตอบ 1 คำตอบ โดยกาเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดความคิดเห็นของประชาชนอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ต่อการคัดสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และ กำนันผู้ใหญ่บ้านที่ประชาชนต้องการ จากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสรุปเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัยที่กล่าวในบทที่ 2 เป็นการวัดความรู้สึกในด้านจิตอารมณ์ (Affective domain) ของประชาชน ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ระดับความคิดเห็นโดยการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งกำหนดระดับความคิดเห็น เป็นเลขระดับคะแนน 5 ระดับของลิเคิร์ต ดังนี้

มีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
มีระดับความเห็นด้วยมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
มีระดับความเห็นด้วยปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
มีระดับความเห็นด้วยน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
มีระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือรับรอง และแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไปถึงประชาชนที่อาศัยอยู่ในอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.2 นำหนังสือแนะนำตัวของผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พร้อมแบบสอบถามไปยังประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยเอง

3.3 รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ แล้วนำไปดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป ภายในระยะเวลา 60 วัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่รวบรวมทั้งหมด และดำเนินการดังนี้
Rajabhat Mahasarakham University

4.1. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยจะตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและแยกแบบสอบถามฉบับที่ไม่สมบูรณ์ออก

4.2 การลงรหัส (Coding Form) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อย มาลงรหัสตามที่กำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close-ended) ส่วนคำถามชนิดปลายเปิด (Open-ended) ผู้วิจัยนำมารวบรวมจัดหมวดหมู่และเรียงความถี่ในแต่ละประเด็น

4.4 ประมวลผลข้อมูลที่ลงรหัสแล้ว โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for Social Sciences (SPSS)) ซึ่งประกอบด้วยสถิติที่ใช้ดังนี้

4.4.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไป และตัวแปรอื่นๆ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าสถิติ เช่น ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยได้เป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด . 2543 : 100) ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีระดับความเห็นด้วยมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีระดับความเห็นด้วยปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีระดับความเห็นด้วยน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุด

ในการเลือกคำตอบ ใช้กาเครื่องหมาย \surd ลงในระดับคะแนนที่ตรงกับความเป็นจริงในความรู้สึกมากที่สุด

4.4.3 การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ต่อการปรับปรุงวิธีการสรรหากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำแนกตามเพศ ใช้การทดสอบทดสอบด้วยสถิติ t -test (Independent) จำแนกตาม อายุ อาชีพ อายุ และการศึกษา ด้วย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างกันระหว่างค่าเฉลี่ย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีการของ แอล เอส ดี (LSD : Least Significant Difference)